

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/35/2016
Identifikačné číslo spisu:	6109011359
Dátum vydania rozhodnutia:	18.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6109011359.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci obvineného I. N. pre prečin obmedzovania slobody pobytu podľa § 184 ods. 3 Tr. zák., o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Gerega proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. februára 2013, sp. zn. 5 To 2/2013, na neverejnom zasadnutí konanom 18. októbra 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného I. N. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 23. októbra 2012, sp. zn. 2 T 75/2009, bol obvinený I. N. uznaný za vinného zo spáchania prečinu obmedzovania slobody pobytu podľa § 184 ods. 3 Tr. zák., ktorého sa dopustil tak, že

18. novembra 2008 v čase od 12.00 h do 15.00 h v G. G. na ulici I. č. X prišiel do bytu za N. E., nar. XX. O. XXXX, ktorá bola v tom čase vo vysokom štádiu tehotenstva a ktorú sa snažil presvedčiť, aby s ním odišla do Spolkovej republiky Nemecko, pričom keď poškodená toto odmietla, tak ju hrozbou násilia nútil, aby s ním odišla a to tým, že jej hrozil, že ak s ním neodíde, tak si získa pištoľ v Bratislave a zabije jej matku a ublíži sestre, kde na základe tejto hrozby s ním odcestovala do Mníchova v Spolkovej republike Nemecko.

Za to mu bol podľa § 184 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bol výkon uloženého trestu podmienčne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. bola určená skúšobná doba na 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Zároveň podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. bola obvinenému uložená povinnosť nepriblížiť sa k poškodenej N. E., nar. XX. O. XXXX, trvale bytom G. G., ul. I. č. XXXX/X na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla.

Na podklade odvolania obvineného I. N. voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 12. februára 2013, sp. zn. 5 To 2/2013, rozhodol tak, že podľa § 319 Tr.

por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom obhajcu z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie obvinený I. N..

V podstate tak, ako v podanom odvolaní, namietol v ňom nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia a trval na tom, že nedošlo k naplneniu všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu obmedzovania slobody pobytu podľa § 184 ods. 3 Tr. zák. Dovoláním napadol tú časť, ktorá nekorešponduje z hľadiska právnej kvalifikácie s popisom skutku. Podľa neho v dokazovaní, ktoré vykonal súd prvého stupňa, nebolo preukázané to, čo je vo výroku odsudzujúceho rozsudku, konkrétne, aby hrozbou vážneho násillia bolo na poškodenú pôsobené tak, aby bola neoprávnene proti svojej vôli nútená opustiť územie Slovenskej republiky za použitia násillia, poukazujúc pritom na definíciu násillia v § 122 ods. 7 Tr. zák. Na základe vykonaných dôkazov považuje obvinený za zrejmé, že sloboda pobytu poškodenej nebola ničím obmedzená tak, aby, ak nesúhlasila s pobytom v Nemecku, nemohla vycestovať domov. Zdôraznil, že posúdenie skutočnosti, či došlo alebo nedošlo k naplneniu formálnych znakov skutkovej podstaty osobitnej časti zákona, nie je zasahovaním do správnosti a úplnosti zisťovaného skutku. Obvinený má za to, že popis skutku, uvedená veta o protiprávnom konaní nenapĺňa formálne znaky prečinu obmedzovania slobody pobytu podľa § 184 ods. 3 Tr. zák.

Na záver dovolania navrhol, aby dovolací súd rozhodnutia súdov oboch stupňov zrušil a súdu prvého stupňa prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že s názorom obvineného, vyjadreným už v podanom odvolaní, ako aj v predmetnom dovolaní, a spočívajúcim v skutočnosti, že rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica je založené na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia, sa nestotožňuje. Stotožňuje sa s názorom súdov, že je možné nútiť poškodeného aj psychickým nátlakom, a to tak, že ak poškodená neodíde mimo územia Slovenskej republiky, môže byť ublížené jej blízkym príbuzným. Má za to, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je daný, a preto navrhla, aby bolo predmetné dovolanie obvineného dovolacím súdom odmietnuté už na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Vyjadrenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Banská Bystrica k dovolaniu obvineného bolo súdom prvého stupňa doručené obvinenému, jeho obhajcovi a poškodenej. Obvinený sa k nemu (ani prostredníctvom svojho obhajcu) nevyjadril.

Poškodená N. E. sa k dovolaniu obvineného, ani k doručenému vyjadreniu prokurátorky Okresnej prokuratúry Banská Bystrica k dovolaniu obvineného v určenej lehote nevyjadrila.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd

nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti.

Obvinený v podanom dovolaní v podstate namieta nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov súdmi obidvoch stupňov a zároveň tieto sám hodnotí zo svojho uhla pohľadu s tým, že nedošlo k naplneniu formálnych znakov nútenia iného opustiť územie Slovenskej republiky.

Pretože správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, týmito námietkami sa dovolací súd nezaoberal.

Naopak, zaoberajúc sa dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., najvyšší súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že okresný i krajský súd konali v trestnej veci obvineného I. N. v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali správne, ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. S ohľadom na správnu aplikáciu príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, ktoré tvoria jednotu, aj náležité, zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené. Osobitne krajský súd vo svojom rozhodnutí spôsobom zodpovedajúcim potrebám trestného konania reflektoval na obhajobné tvrdenia, obvineným opätovne vyjadrené v podanom dovolaní, ku ktorým, opierajúc sa o skutkové zistenia plynúce z vykonaného dokazovania, v primeranej miere odôvodnil svoje úvahy a z nich odvodené právne závery.

V predmetnej veci najvyšší súd skúmal, či konaním obvineného I. N., tvoriacim skutkovú vetu odsudzujúceho rozsudku, boli naplnené (dovolaním obvineného namietané) formálne znaky skutkovej podstaty prečinu obmedzovania slobody pobytu podľa § 184 ods. 3 Tr. zák., pričom dospel k rovnakému záveru ako súdy nižších stupňov.

V skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku vymedzené konanie obvineného, spočívajúce v nútení poškodenej hrozbou násilia, aby s ním odišla do Spolkovej republiky Nemecko, napĺňa objektívnu aj subjektívnu stránku skutkovej podstaty stíhaného prečinu.

Vo vzťahu k namietanému nenaplneniu objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu obmedzovania slobody pobytu podľa § 184 ods. 3 Tr. zák. sa dovolací súd stotožnil s názormi prezentovanými v rozhodnutiach súdov nižších stupňov, že pod pojmom neoprávnene nútiť je potrebné rozumieť konanie bez oprávnenia a proti vôli poškodeného, a ďalej že poškodeného je možné nútiť aj psychickým

nátlakom. Dovolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že z dikcie ustanovenia § 184 ods. 3 Tr. zák. vyplýva, že k porušeniu záujmu chráneného zákonom, ktorým je v danom prípade sloboda rozhodovania v oblasti pobytu, dôjde už len samotným neoprávneným nútením iného opustiť územie Slovenskej republiky. Je preto zrejmé, že pre naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu sa nevyžaduje, aby poškodený územie Slovenskej republiky aj skutočne opustil, či dokonca, aby mimo územia Slovenskej republiky zotrval po určitú dobu.

Skutok ustálený v skutkovej vete tak obsahuje všetky zákonné znaky uvedeného prečinu, pretože obvinený svojím konaním iného bez oprávnenia nútil opustiť územie Slovenskej republiky.

Z uvedeného vyplýva, že súdy obidvoch stupňov postupovali správne a v súlade so zákonom, keď na podklade skutku ustáleného v skutkovej vete konanie obvineného právne posúdili ako prečin obmedzovania slobody pobytu podľa § 184 ods. 3 Tr. zák.

V posudzovanom prípade k nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia nedošlo.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.